

પ્રવચન-૨ તા. ૧૯-૧૦-૨૫ બપોર

Episodes 224 - 227

Episode 224

Ignite the Spiritual Dimension

Deeper reason

- * Conflict
 - Eg. Movie without conflict
 - Not interesting - if nothing goes wrong
 - * Living in complex civilization
 - Constant changes outside
 - Eg. Mental narratives (make problems)
 - * Universe likes to clean
 - Eg. Lot of branches - wind
 - Cleans up
 - * Need reunion with self
 - Universe - self - soul
 - Connect to higher self
-
- * You are here for
 - Deeper reason
 - Realise - bring spiritual dimension
 - * Enter Zen
 - Stillness
 - Eg. Hear sound of stream
 - * History of Zen
 - ચાન - Chaan
 - Chen - Zen
 - * Spiritual dimension
 - Eg. Bird - branch - break
 - Fall or fly

Episode 225

છંદ ૧૭

આત્મ-અનુભવ અલણ કરવાની શિખામણ

શિખામણ	વિશેષાર્થ
* જે જન્મ-મરણનો ભય - દૂર કરે છે - ઉપમારહિત છે Eg. રામ જેવા રામ * જેનું અલણ કરવાથી - બીજાં બધાં પદ - ઈન્દ્ર, ધરણેન્દ્ર, નરેન્દ્ર વિપત્તિરૂપ ભાસવા લાગે છે * તે આત્મ-અનુભવરૂપ પદને - અંગીકાર કરો - તેને સેવો - સ્થિર રહો	* અંગીકાર કરો - એ પણ - વ્યવહાર કથન છે - દૃષ્ટિ ત્રિકાળી પર કરો * બીજાં બધાં પદ દુઃખરૂપ છે - Eg. PM ઉચ્ચ પદ - But cannot go to મેળા even if he wishes * પૌદ્ગલિક - બાહ્ય પદ - ભય / સ્પર્ધા આદિ - ભાવોથી ઘેરાયેલા છે
* જે પદ સંસારના ભયને - હરનાર છે - જે ઉપમારહિત છે * જેને એક વાર અનુભવ્યા પછી - બીજાં બધાં પદ આપત્તિરૂપ લાગે છે * એવા આત્મ-અનુભવરૂપ - પદને સેવો - તેમાં સ્થિર રહો	* All પદ - અનિત્ય - અસાર - આત્મપદ : નિત્ય - સારભૂત * Even - અરિહંતપદ છૂટે - નિર્વાણ વખતે - આચાર્યપદ છૂટે - સમાધિમરણ વખતે (leaves it)
* જે પદ પ્રાપ્ત થતાં - જન્મ-મરણનો ભય મટે - પરિભ્રમણ તૂટે * ઈન્દ્ર - ધરણેન્દ્ર - નરેન્દ્ર પદ - આપદા - વિપત્તિ - દુઃખરૂપ ભાસે છે * એવું આત્મપદ - અંગીકાર કરો - અલણ કરો - સેવો	

Episode 226

છંદ ૧૮

સંસાર સર્વથા અસત્ય છે

<u>સંસાર અસત્ય છે</u>	<u>વિશેષાર્થ</u>
* જ્યારે જીવ સૂતો હોય છે - અને સ્વપ્ન જુએ છે - ત્યારે તેને તે સ્વપ્નમાં જોયેલી વસ્તુ / ઘટના સાચી લાગે છે Eg. બાળ - પ્રૌઢ Eg. Toy Eg. કાપડ Mulla	* જ્યારે નિત્ય આત્મા પર - દષ્ટિ જાય છે ત્યારે - જન્મ-મરણરૂપ સંસાર જૂઠો લાગે છે * પરસંયોગ - પરભાવથી ભિન્ન એક શુદ્ધ આત્મા જ સત્ય છે * જ્ઞાનીને આખો સંસાર અસત્ય ભાસે છે તેથી વિરક્ત રહે છે
* જ્યારે તે જાગે છે - ત્યારે હું શરીર છું - આ મારી વસ્તુઓ છે એમ - બધું સાચું લાગે છે * પણ મૃત્યુનો વિચાર કરે છે - ત્યારે વર્તમાનનું બધું - મિથ્યા લાગે છે Eg. જુગારખાનું Eg. Rainbow	* કર્મકૃત સ્થિતિ (પરિસ્થિતિ) / ભાવો (રાગાદિ) - બંને અનિત્ય તથા જૂઠાં ભાસે છે * એક ધ્રુવધામ જ સત્ય - તેથી ત્યાં દષ્ટિ કરી - તેમાં સ્થિર રહેવાનો પુરુષાર્થ કરે છે
* જ્યારે તે નવો જન્મ લે છે - ત્યારે તેને મરણ પણ જૂઠું લાગે છે	* સમ્યજ્ઞાનનો મહિમા - Quantityનું નામ નથી - Qualityનું નામ છે * ઘણું જાણવું - સાચું જાણવું - પરનું બધું જાણવું નહીં - પણ જે જાણવું તે સાચું જાણવું
* આમ સૂતાં-જાગતાં તથા સાચા-જૂઠાનો દાવપેચ બદલાયા કરે છે * વારંવાર એ અવતાર લે છે - અને વારંવાર ચકાવામાં પડે છે - ફસાય છે * આ પ્રમાણે સંસારના ઢંગ - જોઈને લાગે છે કે - સંસાર સર્વત્ર અસત્ય છે	* નાટક સમયસાર ગ્રંથ એવો છે - જેમાં સમજવાનું ઓછું - અને ભાવવાનું વધારે * આત્મમહિમા વધારવાનો ગ્રંથ - શ્રદ્ધાન - વિચાર - રુચિ - ભાવના - મહિમા - લીનતા

Episode 227

છંદ ૧૮

સમ્યગ્જ્ઞાનીનું આચરણ

જ્ઞાનીનું આચરણ	
I) * પંડિત = સમ્યગ્જ્ઞાની જીવ - ભેદજ્ઞાનને પ્રાપ્ત કરી - એક આત્માને જ ગ્રહણ કરે છે * દેહાદિરૂપ અનેક - અવસ્થાઓના વિકલ્પને છોડી દે છે * વિવેકના કારણે - પરમાં એકત્વ ન કરે - જ્ઞાનધારા પ્રગટે - કર્મ / રાગધારાથી ભિન્નતા	III) * ઇન્દ્રિયજન્ય સુખ / દુઃખનો ત્યાગ કરી - આત્માનો અનુભવ કરી - કર્મની નિર્જરા કરે છે * ઇન્દ્રિયથી ઉત્પન્ન થતાં સુખ / દુઃખરૂપી - જે વિભાવભાવો ત્યાગ કરી - સ્વભાવમાં જોડાઈ કર્મનિર્જરા કરે છે * જેમ જેમ કર્મ નિર્જરી જાય છે - તેમ તેમ આત્માની શુદ્ધતા થતી જાય છે
* સંસારમાં છતાં - Eg. Nurse Eg. નટની જેમ - દંદો નષ્ટ - આત્મામાં એકત્વ રહે	* ઇન્દ્રિયસુખથી વિમુખ રહે છે - Eg. Ladduમાંથી - તેની કલ્પનાથી સુખ નથી સુખ ભાસે છે - ભોગકાળે - આત્માને સાંભરે છે
II) * મતિ - શ્રુત - અવધિ - વગેરે ક્ષાયોપશમિક જ્ઞાનને - પોતાનું સ્વરૂપ માનતા નથી * તે અપૂર્ણ જ્ઞાનોને - કર્મ સાપેક્ષ પર્યાય માની - તેનાથી પણ ભિન્નતા	IV) * પરભાવોનો ત્યાગ કરી - સહજાત્મસ્વરૂપની ભાવનામાં સ્થિર થઈ * આત્મસાધના કરી - પરમાત્મપદને પામે છે - પૂર્ણ સ્વરૂપને પ્રગટ કરે છે
* તેના વિકલ્પો છોડીને - પોતાનું નિર્વિકલ્પ આત્મસ્વરૂપ સંભાળે છે * કેવળજ્ઞાનસ્વરૂપ આત્માને જ - પોતાનું સ્વરૂપ માની - ઉપયોગને શુદ્ધ કરે છે	* આત્મસમાધિને આરાધી - રાગ-દ્વેષ-મોહનો ત્યાગ કરી - પરમાત્મસ્વભાવનું આરાધન કરે છે * રાગ-દ્વેષ-મોહને ત્યાગી - ઉજ્જવળ ધ્યાનમાં લીન થઈને - તેમાં સ્થિરતા લાવી - પરમાત્મપદ પામે છે
* ઓછાં-વધતાં જ્ઞાનમાં - અટકતા નથી - પૂર્ણ જ્ઞાનસ્વરૂપને પોતાનું સ્વરૂપ જાણે / માને છે	* જ્ઞાનમાત્ર - પોતાને માને છે - તેમાં જ લીનતાનો અભ્યાસ કરે છે